

Marec 2014

**MEDIA
PLANET**

MOZOG A NERVOVÁ SÚSTAVA

www.ludskymozog.sk

Ako funguje
pohybový aparát?

Viac v prílohe
vo vnútri.

**OCHORENIA
NERVOVEJ
SÚSTAVY**

— Predstavujeme —

SKLERÓZA MULTIPLEX

Správne nastavenie liečby
je dôležité.

ROZHOVOR S TÁŇOU PAUHOFOVOU

Migréna ju trápi už od detstva.

PARKINSONOVA CHOROBA

Skúsenosť s chirurgickou liečbou
na Slovensku.

INŠPIRÁCIE

NÁSTRAHY LIEČBY
Najťažšie pre pacienta je pochopiť,
že liečime chorobu, ktorej prejavy
bezprostredne nevidí.
FOTO: SHUTTERSTOCK

Skleróza multiplex postihuje aj deti

Skleróza multiplex (SM) je chronické celoživotné ochorenie, ktoré sa zvyčajne rozvinie medzi 20. až 40. rokom života. Asi 5 – 10 % pacientov s týmto ochorením má však menej ako 18 rokov.

O ochorení hovoríme s doc. MUDr. Pavlom Sýkorom, PhD., prednostom Kliniky detskej neurológie DFNSP Bratislava.

Ako často sa stretávate s prípadmi detskej sklerózy multiplex?

U nás sa stretávame s pacientmi okolo 15 – 18 rokov, zriedkavejšie s mladšími deťmi. Na klinike detskej neurológie DFNSP liečime zhruba 30 detí starších ako 10 rokov. Každoročne pribudne 10 až 15 detí s touto diagnózou. U niektorých je diagnóza SM istá, u týchto navrhujeme liečbu, časť detí len sledujeme. V detskom veku je pomerne veľa ochorení podobných SM, samotná diagnóza je komplikova-

ná, takže rozvážnosť pri vyslovení diagnózy a správne nastavenie liečby sú veľmi dôležité.

Čo všetko zvažuje lekár pri diagnostike?

Na určenie diagnózy existujú určité kritériá. V prípade SM je ním napríklad to, že ak sa po troch mesiacoch zistí aktivita zápalového procesu, svedčí to o chronickom zápale a je potrebné potvrdiť, že ide o zápalový proces s dôkazom protitlakov v mozgomiechovom moku. Zmeny v magnetickej rezonancii mozgu majú pri SM svoje charakteristické znaky – počet lézií, ich uloženie atď.

Má detská alebo adolescentná SM iný priebeh ako ochorenie u dospelých?

Vlastne ani nie. Podobne ako u dospelých, aj u mladších pacientov je najčastejší relaps – remitujúca forma. Vyskytuje sa asi u 98 % detí. Nevýhodou je, že ak ochorenie prepukne v mladšom veku, skôr sa do-

staví aj postupné zhoršenie zdravotného stavu. Možno by sa dalo povedať, že je rozdielna rýchlosť progresie. U detských a adolescentných pacientov býva atakov viac. U detí mladších ako 10 – 12 rokov je vzhľadom na odlišnosť imunitného systému priebeh odlišný. Ochorenia prebiehajú akútne, s náhlým vznikom závažných porúch mozgu, poruchami citlivosti, obrnami, poruchami chôdze, ale aj kŕčmi a poruchami vedomia. Predstavujú závažný stav vyžadujúci intenzívnu liečbu. Prognóza je však často priaznivá, s kompletnou úpravou stavu po prvom ataku.

Hovorí sa, že ženy trpia SM častejšie ako muži. Platí to aj u detí?

V detskom veku sú na tom chlapci a dievčatá rovnako. Tak, ako to je pri viacerých iných ochoreniach, napríklad pri migréne, rozhodujúce je obdobie puberty. V tomto veku, a aj neskôr, častejšie ochorejú ženy.

Dostávajú deti a adolescenti rovnakú liečbu ako dospelí, iba v menších dávkach?

Pri schvaľovaní liečby deti rozhoduje to, aby dlhodobé užívanie určitého lieku neovplyvnilo nepriaznivo ich vývoj a zdravotný stav. Keďže v prípade nových liekov na sklerózu multiplex zatiaľ nemáme dostatok dlhodobých štúdií, mnohé lieky sa v liečbe detskej SM neodporúčajú. Novšie lieky zatiaľ nie sú pre deti schválené. Ich použitie je prísne individuálne. Výnimočne je ich možné použiť u detí s aktívnym ochorením. Za ostatných päť rokov sú však pre deti dostupné tzv. lieky I. línie. Ich zavedením do liečby SM u detí sa prognóza výrazne zlepšila.

V prípade detí o liečbe, a teda aj o forme podávania lieku, rozhodujú rodičia. Situácia sa mení v puberte. Vtedy sa stáva, že pacient vynechá liečbu, ktorá má preňho neprijemné nežiaduce účinky. V danej chvíli sa cíti relatívne dobre, tak si povie: Prečo by som mal brať liečbu?

Aká je v tej chvíli úloha lekára? Dohovárať pacientom?

To je ťažká otázka, na ktorú je zložité odpovedať. Nikoho nemôžeme nútiť, aby liečbu užíval. Môžeme však pacientom poskytnúť rôzne informácie o liečbe; existuje totiž aj liečba s menej častým podávaním, a takisto pomenovať riziká, ktoré sa s nedôslednosťou alebo vynechaním liečby spájajú. Najťažšie pre pacienta je pochopiť, že liečime chorobu, ktorej prejavy bezprostredne nevidí. Možno si pamätať, že mal kedysi nejaké problémy s pohyblivosťou, ale v danej chvíli si viac ako samotné príznaky ochorenia uvedomuje vedľajšie účinky liečby. Adolescent by si mal uvedomiť, akú chorobu má, aké sú jeho vyhliadky a že sa musí o svoju chorobu starať. U dieťaťa preberajú túto úlohu rodičia. Tí bývajú v liečbe často oveľa konzervatívnejší.

Lenka Krištofová
redakcia@mediaplanet.com

Byť prvý, znamená viac pomáhať

Naším poslaním je sprístupniť všetkým ľuďom to najlepšie na ochranu zdravia.

Už mnoho rokov pomáhame pacientom so Sclerosis Multiplex byť aktívnymi v práci aj mimo nej.

www.teva.sk
www.smkompas.sk

kód: SK/CPX/14/0012

TEVA